

פרוטוקול מס' 151

מישיבת ועדת הכנסת
מיום א' ה' באדר תשל"ב - 20.2.72; בשעה 13.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

- י. ישעיהו - היו"ר
- א. אבנר
- ר. ארזי
- מ. ביבי
- מ. ברעם
- מ. זר
- י. נבו
- י. נחשת
- מ. נסים
- א. רזיאל-נאור

מוזמנים:

- ח. ליאור - מזכיר הכנסת
- נ. לורן - המזכיר המיוחד של הכנסת
- ז. שר - היועץ המשפטי של הוועדה
- א. בר-זכאי - משרד המשפטים
- ג. בר-יוסף - חשב הכנסת

מזכירת הוועדה: מ. ברפי

רשמה: ג. רינגלר

סדר היום: א. בחירת ממלא-מקום יושב-ראש הכנסת בעת היעדרו מן הארץ;

ב. דיון חוזר בדבר קביעת הוועדה, שתדון בהצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת דוד קורן בנושא: "אי ביצוע דו"ח ועדת קצ'לסקי והשלכותיו על המשק";

ג. הסמכת ועדת הכספים לדון בתקציב החלקי לחודשים אפריל-מאי-יוני 1972;

ד. אישור החלטות ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת:

1. חוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט-1969;

2. תיקון סעיף 32 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון;

3. חוק שכר חברי-הכנסת (תיקון מס' 8), תשל"ב-1972;

4. השתתפות בהוצאות נסיעותיהם של חברי-הכנסת;

5. הקצבה לנסיעות;

ה. קביעת הוועדה שתדון בחוק האגוד השתופי;

ו. תיקון טעות שפורסמה בילקוט הפרסומים, חוברת מס' 1806, מיום 17.2.72 בדבר תיקון סעיף 60 של התקנון.

היו"ר י. ישעיהו: אני פותח את הישיבה.

א. בחירת ממלא-מקום יושב-ראש הכנסת בעת היעדרו מן הארץ

יושב-ראש הכנסת יוצא בראש המשלחת לאוסטרליה, יפן והפיליפינים. המסע יימשך כנראה 25 ימים. ממחר בבקר. עלינו לבחור ממלא-מקום ליושב-ראש הכנסת בעת היעדרו מן הארץ.

אני מציע שנבחר בסגן יושב-ראש הכנסת, יצחק נבון, כממלא מקום יושב-ראש הכנסת. אני מבין שכולם מסכימים ואין התנגדות לכך.

הוחלט: בהתאם לסעיף 20(א) לחוק יסוד: הכנסת (תיקון מס' 4), לבחור בסגן יושב-ראש הכנסת, חבר-הכנסת יצחק נבון, כממלא-מקום יושב-ראש הכנסת בעת היעדרו מן הארץ.

היו"ר י. ישעיהו:

ב. דיון חוזר בדבר קביעת הוועדה שתדון בהצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת דוד קורן בנושא: "אי ביצוע דוח ועומ קצ'לסקי והשלכותיו על המשק"

זהו מקרה ללא תקדים. אולי חברת-הכנסת רזיאל-נאור זוכרת מנסיונה בוועדת הכנסת מקרה דומה.

ב-30.1.72 החליטה ועדת הכנסת להעביר את ההצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת דוד קורן בנושא: "אי-ביצוע דוח ועומ קצ'לסקי והשלכותיו על המשק", לדיון בוועדה משותפת של ועדת החינוך והתרבות וועדת העבודה בראשותה של יושבת-ראש ועדת העבודה.

קיבלתי מכתב בחתימתה של יושבת-ראש ועדת העבודה, על דעת יושב-ראש ועדת החינוך והתרבות, האומר: "לאחר שיחה שקיימתי עם חבר-הכנסת א. רימלט - יושב-ראש ועדת החינוך והתרבות, הוברר שהנושא אינו נוגע לוועדת החינוך והתרבות ולא בתחום התעניינותה וטיפוליה. אי לכך, הנני מבקשת לקיים דיון חוזר בהחלטת ועדת הכנסת לדון באפשרות העברת הנושא לטיפול של ועדת העבודה. פניה זו הינה גם על דעתו של היו"ר ועדת החינוך והתרבות, חבר-הכנסת א. רימלט". חתום: חברת-הכנסת ש. ארבל-אלמוזלינו, יושבת-ראש ועדת העבודה.

הודעתי מעל בימת הכנסת על העברת הנושא לדיון בוועדה משותפת. באים הנוגעים בדבר ומבקשים להעביר את הנושא לדיון בוועדה אחת. אני מבקש חוות דעתה של הוועדה, מה לעשות בפניה זו.

ר. ארזי: אם הדבר מוסכם על דעת שני יושבי-הראש אני חושב שצריך להיענות לבקשה.

היו"ר י. ישעיהו: אם תתקבל הצעתך נצטרך להודיע על כך בכנסת.

ז. שר: אני רוצה להפיש דעתה של הוועדה. יש כאן חבר שיש לו אי אלו פקפוקים משפטיים. האם לאחר שקבעתם ועדה יכולים אתם לחזור ולבטל את המינוי? היות וכאן ברור שעושים זאת בהסכמת הנוגעים בדבר, לדעתי - סעיף 22 של פקודת הפרשנות מדשה לוועדה לחזור בה מהחלטתה. הסעיף אומר: "הרשות שהוסמכה על-פי חיקוק לעשות מינוי תהא מוסמכת גם להעביר או להשעות מתפקידו, ולשוב ולמנות או להחזיר לתפקידו, כל אדם" - כולל קבוצת אנשים - שנתמנה אגב שימוש בסמכות זו; והוא כשאיין כוונה אחרת משתמעת".

לדעתי, במקרה דנן, אין ספק שאין כוונה אחרת משתמעת, כי ועדת הכנסת עם כל השליטה הבלעדית שלה על הוועדות סברה שיש מקום למנות ועדה משותפת, חושבת עתה למנות ועדה אחת שתהיה מוסמכת. אם הדבר נראה טוב לגופו של עניין, סבור אני שאין לראות מניעה משפטית לשוב ולמנות את ועדת העבודה בלבד לדון בנושא זה.

היו"ר י. ישעיהו:

כאשר מבקשים רביזיה הבקשה יכולה לבוא מטעם אחד מחברי הוועדה, או חבר-הכנסת שאינו

חבר הוועדה.

ז. שר:

אינני רואה את הענין כרביזיה, כי אילו היתה זו רביזיה היו באים ומבקשים לשוב ולדון בענין לפני מסידת ההודעה בכנסת. ברגע שנמסרה הודעה בכנסת הוועדה אינה אחוזה לענין. זה כבר אינו מצב שישנה החלטה שעדיין לא נגמר הטיפול בה וזה המקרה של רביזיה: שמבקשים לדון בנושא שעדיין מונח בוועדה; אלא ההחלטה מונחת כבר במקומה.

הכלל של רביזיה אינו חל כאן.

י. נבון:

לא הרגשתי בשום קושי משפטי לגבי סעיף זה. הפה שאסר הוא הפה שיתיד. קיים קושי ענייני: האם ההחלטה שנתקבלה אז - לא השתתפת אז בישיבה ולא נהיר לי מה היה השיקול שהצעה תועבר לדיון בוועדה משותפת של ועדת החינוך והתרבות וועדת העבודה.

מ. נסים:

מציע ההצעה הציע להעביר את ההצעה לדיון בוועדת החינוך. יושבת-ראש ועדת העבודה קראה בקריאת ביניים: "זה שייך לוועדת העבודה" וההצעה הועברה להחלטת ועדת הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו:

אני הצעתי להעביר את ההצעה לדיון בוועדת העבודה, אבל היו גם שיקולים להעברת ההצעה לוועדת החינוך והתרבות.

י. נבון:

אינני בקיא בדיון, אבל אם שני יושבי-הראש של שתי הוועדות מבקשים זאת - יש לקבל הצעתם.

א. רזיאל-נאור:

אני סבורה שהנושא שייך לוועדת החינוך והתרבות. ידוע לי שחבר-הכנסת רימלט חושב אחרת והם הגיעו למסקנה שמוטב לנושא להיות נדון בוועדת העבודה; על כן לא אעמוד על הצעתי הקודמת להעביר את הנושא לדיון בוועדה משותפת. אם יש צורך לערוך רביזיה, אינני רואה קושי גם אם זה לא ייקרא רביזיה. היו כבר תקדימים - הוועדה לאקולוגיה - שהחליטו על כך.

אינני רואה קושי להיענות לבקשה.

א. אנטוריון:

אני מבקש להעיר הערה. גם ידי שפכו את הדם הזה יחד עם חברת-הכנסת רזיאל-נאור. אני לא שינית דעתי. אני בוועה שיש בהצעה זו אספקט הנוגע לא רק להנדסאים, אלא גם למחנכים; לכן הצעתי להעביר את ההצעה לדיון בוועדה משותפת.

אם מוגשת לפנינו הצעה בצורה זו, מה יכולים אנו לומר? - ביענה לבקשה. גם לגבי הצד הפורמלי לא יכולה להיות שום טענה. הכנסת אינה מאשרת את התוכן, אלא רושמת לפנייה.

היו"ר י. ישעיהו:

אגב אורחא, רוצה אני להעיר: יושבים פה שני סגני יושב-ראש הכנסת המנהלים ישיבות. כאשר מובאת הוראה בענין חילופי גברי, לפי התקנון הכנסת צריכה לאשר ולא תמיד נוהגים כך. אני מבקש שתזכרו זאת. לפי דעתי יושב-ראש הישיבה צריך להגיד: הכנסת רושמת לפנייה הוועדה זאת.

לגופה של ההצעה בענין זה: אנו מקבלים את הפניה ומעבירים את הנושא לדיון בוועדת העבודה.

מ. נסים:

אני מציע שזה יהיה לא בגדר רביזיה, כי זו בשום פנים אינה רביזיה.

היו"ר י. ישעיהו:

הוועדה חוזרת בה ומסגה החלטתה.

מ. ברפי:

עדיין לא נמסרה בכנסת ההודעה בענין זה.

אם עדיין לא במסרה בכנסת ההודעה בענין ועדה משותפת - עובדה זו מקלה על הענין.

היו"ר י. ישעיהו:

להיענות לבקשתה של יושבת-ראש ועדת העבודה - חברת-הכנסת ארבל-אלמוזלינו, על דעת יושב-ראש ועדת החינוך והתרבות - חבר-הכנסת רימלס, ולהעביר את ההצעה הנ"ל לוועדת העבודה.

הוחלט:

היו"ר י. ישעיהו:

ג. הממכת ועדת הכספים לדון בתקציב החלקי לחודשים אפריל-מאי-יוני 1972

ח. ליאור:

בסדרי הדיון בתקציב השנתי על פעולות המשרדים, שנתקבלה בוועדת הכנסת ב-4.1.71, יש

סעיף האומר שלאחר הרצאת שר האוצר ושאיט ועדת הכספים לפתוח בדיוניה להכנת התקציב לקריאה שניה ושלישית.

אנו נוהגים כך, וגם הכינותי הצעת החלטה, שמייד אחרי ששר האוצר יסיים את באוסו נצביע על כך. ועדת הכספים חייבת להתחיל לדון בתקציב, היות והקריאה הראשונה תהיה דיון משותף על שני התקציבים, הדיון יימשך שבועיים. על-ידי כך אנו מעכבים פעולות ועדת הכספים.

אני מבקש מוועדת הכנסת, בהתאם לסעיף 105 של התקנון, שתחליט אחד מהשניים: או החלטת אד-הוק, שהכנסת מסמיכה את ועדת הכספים להתחיל לדון בתקציב לחודשים אפריל-מאי-יוני 1972; או לשנות את סעיף 5 של ההחלטות ולכלול בו לא רק את התקציב השנתי, אלא גם תקציבים חלקיים נוספים וכו'.

היו"ר י. ישעיהו:

אני מציע לא לשנות את הסעיף, אלא להחליט החלטת אד-הוק, משום שרצוני לא לשנות סעיפים ולא לפתוח פתח לכך שיהיו כל הזמן תקציבים חלקיים. נחליט החלטה חד-פעמית ואם יהיה צורך נשוב ונחליט בנושא.

הוחלט:

בהתאם לסעיף 105 לתקנון, להסמיך את ועדת הכספים לדון בתקציב לחודשים אפריל-מאי-יוני 1972.

כן להסמיך את ועדת הכספים לפתוח בדיוניה בתקציב הכולל.

ר. ארזי:

האם הסיכום לגבי ועדות משנה נשאר כפי שהיה בשנה שעברה, או שנחזור לשיטה הקודמת?

היו"ר י. ישעיהו:

אם זו שאילתה - התשובה היא כן; אם זו הצעה - תציע הצעתך.

ר. ארזי:

הצעתי היא שיושב-ראש ועדת הכנסת יברר עם יושב-ראש ועדת הכספים, מה דעתו בענין זה ואחר-כך יחזיר את הענין לישיבת הוועדה ביום ג'.

היו"ר י. ישעיהו:

אשאל אותו. אינך מציע שום הצעה קונקרטיית.

ד. אישור החלטות ועדת המשנה לשכר חברי-הכנסת:

(1) חוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט-1969

מ. ברעם:

כידוע לכם, לפי החוק, חברי-הכנסת שהגיעו לקיצבה של הביטוח הלאומי - היו מנכים מהם 50% מהקיצבה של ביטוח לאומי, מהפנסיה, לאמור: הם קיבלו רק 50%. ההסתדרות הגיעה לידי הסדר עם המדינה שאפשר לשלם גם חלק מ-50% שמנכים אותם. החלק השני חליגם על עובדי המדינה, שבסך-הכל הקיצבה לא תעלה

מ. ברעם:

על 80% מהמשכורת הקובעת. במלים אחרות: אם חבר היה מקבל בגימלה 70% מהמשכורת פלוס 50% - הוא הגיע ל-X; עכשיו הוא יוכל להגיע ל-X שהוא 80% מהמשכורת הקובעת. היינו צריכים לשנות זאת על-פי החלטה אחרת. בממשלה זה על-פי הממשלה וההסתדרות.

היועץ המשפטי, מר שר ניסח החלטה זו האומרת: "בתוקף הסמכות לפי סעיף 1 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט-1969, מחליטה ועדת הכנסת לגבי סעיף 26 של החלטת ועדת הכנסת בענין גימלאות לחברי הכנסת ולשאיניהם לאמור:

1. בסעיף קטן (א) אחרי המלים 'לחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955' יתוסף: - 'למעט קיצבאות המשתלמות על-פי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968 (להלן - חוק הביטוח)'. "

2. במקום סעיף קטן (ב) יבוא: (ב) מקיצבתו של זכאי לפי סעיף קטן (א), הזכאי גם לקיצבה על-פי חוק הביטוח הלאומי, יופחת הסכום שבו עולה סך-כל הקיצבאות שחבר-הכנסת זכאי להן לפי סעיף קטן (א) ביחד עם קיצבת הביטוח הלאומי על 80% מהמשכורת הגבוהה ביותר המשמשת בסיס לחישוב אחת הקיצבאות, ובלבד שההפחתה האמורה לא תעלה על מחצית הקיצבה המשתלמת ליחיד על פי חוק הביטוח הלאומי'.

3. תחילתה של החלטה זו ביום ו' בניסן תשל"א (1 באפריל 1971), ואולם בתקופה שבין תחילתה של החלטה זו לבין יום י"ז בניסן תשל"ב (1 באפריל 1972) יראו כאילו נאמר בסעיף 26 (ב) '75%' במקום '80%'. "

החלטה זו נתקבלה על דעת כל חברי ועדת המשנה. אני מבקש אישורה של ועדת הכנסת על החלטה זו.

מ. נסים: לפי סעיף קטן (ב) הסכום יכול לעלות על 80%.

מ. ברעם: עד כה, לפי חוק הגימלאות שחל על עובדי המדינה וגם על חברי-הכנסת - כל חבר-הכנסת קיבל 70% מהמשכורת, ונוסף לזה: מחצית הביטוח הלאומי. עכשיו, לפי ההסדר שנעשה בין ההסתדרות לבין הממשלה, הוא יכול לבקש 100% של הקיצבה של הביטוח הלאומי, בתנאי אחד: שלא יקבל יותר מ-80% מהמשכורת הקובעת. ואם נניח ש-80% יותר מאשר המשכורת הקובעת - אי-אפשר לנכות לו יותר מ-50%.

ז. שר: זו יכולה להיות משכורת שר.

היו"ר י. ישעיהו: האם החלטה זו חלה גם על שרים לשעבר?

מ. ברעם: ענין זה נמצא בבדיקה של ועדת הכספים. החלטה זו אינה חלה על שרים, כי היא חלה על חברי-הכנסת; אבל החלטה לגבי שרים חלה גם על חברי-הכנסת.

ז. שר: לא זה מה שאמרתי. הכלל המקובל במדינת ישראל הוא שאדם זכאי לגימלה מכסימלית בגובה של 70% ממשכורתו הקובעת, אבל אם אדם זכאי לגימלאות מאוצר המדינה בשל היותו נושא כמה משרות, ובכל משרה ומשרה יש לו זכות לגימלה - לדוגמה: אדם זכאי לגימלה בגובה של 70%. התקרה המכסימלית היא 70% מהמשכורת הגבוהה ביותר המשמשת בסיס לחישוב הגימלה. כאשר אנו באים ליישם לגבי הכלל הזה את הכלל שמותר לקבל תוספת מעל 70% מחוץ הקיצבה המשתלמת מאוצר המדינה, קרי: הביטוח הלאומי, צריכים גם כן להגיד אותו הדבר: שהתקרה של 70% מהמשכורת הגבוהה ביותר המשמשת בסיס לחישוב הגימלה. אינני יודע אם זה חל על מישהו, אבל עלינו לקבוע זאת. היינו נמצאים במצב מוזר אילו היינו קובעים שזה 70% ממשכורתו של חבר-הכנסת, כאשר המשכורת הקובעת שלו אינה משכורת של חבר-הכנסת, אלא משכורת גבוהה יותר.

ז. שר:

ההסדר לא היה פשוט ולכן גם ניסוח ההחלטה לא היה פשוט. אמרנו: מקבלים 70% מהגימלאות. בנוסף לכך אדם זכאי לקבל קיצבאות הביטוח הלאומי אם זה לא עולה על 80%. אם זה עולה על 80% מותר לנכות, והסכום המכסימלי הוא לא מחצית קיצבת הביטוח שהוא מקבל, אלא רק סכום שהוא מחצית קיצבת הביטוח המשתלמת ליחיד. אם אותו חבר-הכנסת לשעבר נשוי - הקיצבה גבוהה יותר, אבל מורידים לו לא 50% מהכל, אלא 50% מהסכום שמגיע לו כיחיד. את התוספת בעד האשה הוא מקבל בשלמותה ואז הוא יכול לקבל יותר.

מ. ברעם:

אם המשכורת היא בערך 1,600 ל"י - 10% ממנה הם 160 ל"י. בעל ואשה מקבלים - 166 ל"י המכסימום יכול להיות שהוא יקבל 7 ל"י נוספים.

ז. שר:

נוסח ההחלטה שונה. במקום: "מחליטה ועדת הכנסת לגבי סעיף 26" - יבוא: "מחליטה ועדת הכנסת לאמור: לסעיף 26"; במקום סעיפים: 1 ו-2 יבוא: 26 (א) ו- (ב); כן תחוסף הערת שוליים.

א. אנקוריין:

סעיף 2 של הצעת ההחלטה ברור, אך סעיף 1 של הצעת ההחלטה אינו ברור, אלא אם כן מעיינים בסעיף הנזכר בחקנון.

אני מציע שלגבי סעיף 1 נחזור על הנוסח השלם כפי שמופיע בחקנון ונוסיף בגוף החקנה את התוספת המוצעת בהצעת ההחלטה.

אני תומך בהצעת ההחלטה בתוספת התיקון

שהצעתי.

ה צ ב ע ה

הוחלט:

לאשר החלטת ועדת המשנה של ועדת הכנסת בענין גימלאות לחברי הכנסת ולשאיריהם, כדלקמן:

"בתוקף הסמכות לפי סעיף 1 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט - 1969, מחליטה ועדת הכנסת לאמור:

1. החלפת סעיף 26 להחלטת ועדת הכנסת בענין גימלאות לחברי-הכנסת ולשאיריהם (להלן - החלטה העיקרית) יבוא: - 26

ה'קטנת קיצבאות לזכאים של קיצבה אחרת

26 (א) מקיצבה של זכאי שיש לו הכנסה מקיצבה המשתלמת לו מאוצר המדינה שלא לפי החלטה זו, או מקופה שנקבעה כקופה ציבורית לענין סעיף 28 לחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955 - למעט קיצבאות המשתלמות על-פי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח - 1968 (להלן - חוק הביטוח) יופחת כל סכום שבו עולה הקיצבה לפי החלטה זו בצירוף הקיצבה האמורה על 70% מהמשכורת הגבוהה ביותר המשמשת בסיס לחישוב אחת הקיצבאות.

(ב) מקיצבתו של זכאי לפי סעיף קטן (א), הזכאי גם לקיצבה על-פי חוק הביטוח הלאומי, יופחת הסכום שבו עולה סך-כל הקיצבאות שחבר הכנסת זכאי להלן לפי סעיף קטן (א) ביחד עם קיצבת הביטוח הלאומי על 80% מהמשכורת הגבוהה ביותר המשמשת בסיס לחישוב אחת הקיצבאות, ובלבד שהפחתה האמורה לא תעלה על מחצית הקיצבה המשתלמת ליחיד על-פי חוק הביטוח הלאומי."

2. תחילה של החלטה זו ביום ו' בניסן תשל"א (1 באפריל 1971), ואולם בתקופה שבין תחילתה של החלטה זו לבין יום י"ז בניסן תשל"ב (1 באפריל 1972) יראו כאילו נאמר בסעיף 26 (ב) '75%' במקום '80%'.

מ. ברעם:(2) תיקון סעיף 32 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון

לפי חוק גימלאות לנושאי משרה קטשיות השלטון, תשכ"ט-1969 קבענו שאותו אחוז יחסי שיש בין המשכורת שלנו לבין משכורת השרים יקבלו חברינו בגימלאות אותו אחוז לגבי הוצאות נסיעה. הואיל ושינינו את האחוז מ-60 ל-70 - גם כאן מציעים אנו שייאמר: "70%" במקום "60%".

תחילתה של ההחלטה מ-1 בינואר 1972.

ההחלטה היא ריטרואקטיבית.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר החלטת ועדת המשנה של ועדת הכנסת בענין גימלאות לחברי הכנסת ולשאיניהם, כדלקמן:

"בתוקף הסמכות לפי סעיף 1 לחוק גימלאות לנושאי משרה לרשויות השלטון, תשכ"ט-1969, מחליטה ועדת הכנסת לאמור:

1. בסעיף 32 להחלטה העיקרית במקום '60%' יבוא '70%'.
תיקון סעיף 32

2. תחילתו של סעיף זה ביום י"ד בטבת תשל"ב (1 בינואר 1972).

מ. ברעם:(3) חוק שכר חברי-הכנסת (תיקון מס' 8), תשל"ב-1972

כזכור לכם, בקשר לתוספת משפחה הצענו חוק ואחר-כך לקחנו אותו בחזרה, כי לא רצינו שכל צדיקי הדור ינסו לתבוע מאיתנו שתהיה לנו התחייבות לנהוג אך ורק כפי שנהוג לגבי עובדי המדינה. הסיבה היא פשוטה: איננו עובדים כעובדי המדינה, והדירוג שלנו אינו כמו הדירוג של עובדי המדינה ואיננו חושבים שאנו צמודים לעובדי המדינה. לא חשבנו גם שאנו צריכים לחרוג מכך. במשך 23 שנים נוצרו תקדימים. היום מקבל חבר-הכנסת בעד ילד - 6.96 ל"י; בה בשעה שעובדי מדינה מקבלים 17.50 ל"י עבור ילד. לעומת זאת אנו מקבלים יותר עבור האשה וכך הגבלת הגיל למתן תוספת המשפחה עבור הילדים שלנו היא עד גיל 20 שנה, ואילו אצל עובדי המדינה - גיל 18.

על הצעת חוק זו עבדנו קשה כדי שהיא תתקבל על דעת כל חברי הוועדה. אין לנו שום כוונה לחרוג מעל ומעבר לגבי מה שמקובל לגבי עובדי מדינה.

על-פי הצעתה של חברה-הכנסת רוזיאל-נאור, שתרמה תרומה נכבדה מאוד להפגת כל החששות - מפנה אני תשומת לב החברים לסעיף קטן (ב) האומר: "על החלטות ועדת הכנסת לפי סעיף זה ימסור יושב-ראש הוועדה הודעה לפני הכנסת, וההחלטות יפורסמו ברשומות." אנו רוצים לומר במפורש, שאין לנו שום כוונה לעשות זאת באישון לילה ולהעלים החלטותינו, אבל אם קורה משהו נעשה איזון בינינו.

אינני מתכוונים לחרוג מהנוהלים במדינה. כל החלטה כזאת יביא יושב-ראש הוועדה לפנינו, יודיע על כך מעל בימת הכנסת והיא תפורסם ברשומות. הציבור יוכל לבדוק לגבי תוספת המשפחה לילדיהם ונשותיהם.

הצעה זו מביא אני על דעת כל חברי ועדת

המשנה.

היו"ר י. ישעיהו: אם כבר מתקנים את סעיפים 3 ו-3א ומעבירים את הסמכות כולה לוועדת הכנסת - וכמוכן שעל החלטותיה חימטר הודעה בכנסת והן תפורסמנה ברשומות - מדוע לא לכלול בסעיף זה גם את סעיף 2 של החוק? כל הענין של הצמדת משכורת חברי-הכנסת למשכורת השרים אינן לה שום הגיון, שום צידוק, זה סתם תלוי. המשכורת יכולה להיות 20%, 1,000 ל"י או יותר. ההצמדה לשרים היא דבר אבסורדלי. צריך לקבוע משכורת של חבר הכנסת. מדוע שכר חברי הכנסת צריך להיות קשור באחוזים לשכר השרים?

מ. ברעם: אנקש את יושב-ראש הוועדה וחברי הוועדה להאמין לנו שהשיקול הזה היה לנגד עינינו. לא קברנו שב-1972 יהיה רמז שחברי הכנסת מתכוננים מי יודע מה לעשות עם משכורתם. עדיין איננו משנים דבר. אינני מתכוון לדבר על רפורמה במשכורת. אם נעשה זאת יחשבו שיש דברים בגו ושאנו רוצים לעשותם.

טוב מאוד שהמשכורת שלנו צמודה למשכורת השרים. בדיוק אותם שיקולים הקיימים לגבי השרים מופנים גם לגבי חברי-הכנסת. אני מציע שבשנת 1972 לא נדון על משכורת חברי הכנסת. נשאר זאת לכנסת השמינית ולא נכניס עתה תיקון כאילו מתכוננים אנו לעשות משהו בעוד איננו מתכוננים לעשות דבר.

מ. נסים: לא שאני מייחס לענין משקל מכריע אם לקבוע הסמכה בפני עצמה או להשאיר את הצמידות כפי שהיתה עד היום בין חברי הכנסת לבין השרים. - אותו חשש שהביע חבר-הכנסת ברעם לגבי מה שיאמר הציבור הוא שעורר אותי. הוא אומר שביטול הצמידות אינן פירושו שאנו משנים את מערכת השכר של חברי-הכנסת. אותו שיקול: מה יאמר הציבור ומה יחשוב על כוונתם של נבחרים העם - ממילא יכולים אנו לשנות את האחוזים, כי החלטה זו נתונה בסמכות גזרת הכנסת.

אבל אם באים לתקן את החוק לא רצוי שנתקנו טיפין טיפין. באותה הזדמנות אפשר לתקן גם את סעיף 2, שלא יביא בחובו שום שינוי מהותי במשכורתם של חברי-הכנסת. אני מציע שיושב-ראש ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת לא יתנגד לשינוי זה אשר בלי שום ספק לא יביא לשום שינוי.

מ. ברעם: אם התיקון לא יביא לשום שינוי, לשם מה הוא נחוץ לך? - שהעתונות תתחיל לתהות מדוע שינינו זאת?

מ. נסים: כדי להביא סדר למשכורתם של חברי הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו: אני מוכן לקבל את הצעת חבר-הכנסת ברעם - שנמתיין. אני מציע שנחקן גם את סעיף 2 ונגיש את כל הצעות התיקונים יחד. זה לא בוער.

מ. ברעם: זה כן בוער, כי יש חברי כנסת שלא מקבלים שכר. את התיקון לסעיף 2 אפשר להביא אחרי הפגרה.

היו"ר י. ישעיהו: המפתח הציבורי המוסרי לקביעת המשכורת: אם רוצים להעלות - גם משכורת חברי-הכנסת תעלה; אם לא ירצו - גם אנו לא נעלה. למעשה הכנסת צריכה לקבוע את משכורת השרים והיא צריכה לקבוע את משכורת השרים שהם קובעים למעשה את משכורת חברי-הכנסת. אינני אומר שמהותית צריך לצאת מהתחום של גובה המשכורת הקיים, אבל יש לנתק את התלות בין משכורת חברי-הכנסת לבין משכורת השרים, כי למשכורת השרים יש מבנה אחר. מסביב למשכורתם יש לשרים הטבות שאינן ניתנות לחברי-הכנסת ואינן צידוק לצמידות. אם ההצמדה היא הכרחית, אולי אפשר להצמיד משכורת חברי-הכנסת למשכורת שופטים וכו'.

אני הייתי מנחק את הצמידות בין משכורת חברי-הכנסת לבין משכורת השרים ומעמיד זאת למשפט הציבור; או שתקום ועדה של שופטים מחוץ לכנסת ותקבע שכרם של חברי-הכנסת. הצמידות הזאת לשרים

היו"ר י. ישעיהו:

לא הוכיחה את עצמה, היא היתה מכשול בדרכה של הכנסת כל השנים.

אל נעשה זאת בחפזון. העניין ראוי לשיקול. אם מעבירים הסמכה תהיה ההסמכה כללית בלי לשנות שום דבר.

אם חבר-הכנסת ברעם יסכים שחוק שכר חברי-הכנסת יובא למליאת הכנסת אחרי הפגרה אז יהיה לנו זמן לדון גם בסעיף 2 של חוק זה ולהגיש התיקונים יחד.

מ. ברעם: אני מציע שיושב-ראש הוועדה יגיש הצעת חוק שכר חברי-הכנסת לכנסת לפני הפגרה. סעיף

2 יידון אחרי הפגרה.

היו"ר י. ישעיהו: אינני מייעץ זאת לנו. אני רוצה להביא את כל התיקונים בנושא זה כחוק אחד.

מ. ברעם: לפני שנה לא היתה בסיעתנו נטיה לתיקון זה של סעיף 2.

היו"ר י. ישעיהו: אני מציע שתחקיים התייעצות בסיעות אם גם סעיף 2 יכנס למסגרת ההסמכה הכוללת של

ועדת הכנסת.

אין מניעה להשאיר את ההחלטות שקיבלנו היום.

הוחלט: לאשר הצעת חוק שכר חברי-הכנסת (תיקון מס' 8), תשל"ב-1972, כפי שהוגש על-ידי ועדת המשנה לשכר חברי-הכנסת, כדלקמן:

1. במקום סעיפים 3 ו-3א לחוק שכר חברי הכנסת תש"ט-1949, יבוא:

3(א) לחברי הכנסת ישולמו, נוסף למשכורתם לפי סעיף 2, תוספת משפחה ותוספת יוקר כפי שתקבע ועדת הכנסת.

תוספת משפחה ותוספת יוקר

3(ב) על החלטות ועדת הכנסת לפי סעיף זה ימסור יושב-ראש הוועדה הודעה לפני הכנסת, וההחלטות יפורסמו ברשומות."

לגבי תיקון סעיף 2 בחוק זה - להשהות את הדיון בנושא עד לאחר התייעצות הסיעות בנדון.

מ. ברעם:

(4) השתתפות בהוצאות נסיעותיהם של חברי-הכנסת

עד כה קיבל כל חבר-הכנסת סכום גלובלי של 150 ל"י כהשתתפות בהוצאות נסיעותיו בימי ישיבות הכנסת. גם לגבי חברי הכנסת בעלי המכוניות הפרטיות שולם תשלום גלובלי זה.

ועדת המשנה לשכר חברי-הכנסת מציעה-שלכל חבר הכנסת ישולם סך של 200 ל"י לחודש - במקום 150 ל"י לחודש - לכיסוי הוצאות נסיעותיו.

לגבי נסיעות עירוניות ממליצה הוועדה להשאיר את הסכום של 8 ל"י, כי לא כדאי לפתוח ויכוח בגלל תוספת של 2 ל"י.

מ. ברעם:

כן מציעים אנו שהאש"ל יועלה מ-35 ל"י
ל-40 ל"י, אבל במסר לנו על-ידי חשב הכנסת שהאש"ל שלנו צריך להיות
צמוד למוד יוקר המחיה. היות וצריכים היינו לקבל 36.80 - העלנו ל-
40 ל"י, וכך סך-הכל הסכום יגיע ל-42 ל"י.

כמובן שהיו הצעות אחרות, אבל לבסוף
העלינו את ההשתתפות בהוצאות נסיעותיהם של חברי-הכנסת מ-150 ל"י ל-
200 ל"י; ואת תשלום האש"ל מ-35 ל-40 ל"י פלוס תוספת היוקר, וזה
מסתכם ב-42 ל"י. דינם של הירושלים ישאר כפי שהיה.

מה לגבי הספרות המקצועית? מ. נסים:

איננו מגדילים ספרות מקצועית. מ. ברעם:

מ. נסים:

אני רואה את המגמה ורוצה אני שננתק
את עצמנו מהשאלה המוסרית: מה יאמר
הציבור. לפי מה שאני שומע מקשת רחבה של הציבור - הציבור משתומם כיצד
חברי-הכנסת לא מעלים את שכרם. יש תמיהה מדוע חברי-הכנסת אינם מנסים
להיטיב מה שראוי להיטיב. חבר-הכנסת ברעם אמר שהוא אינו רוצה שבכנסת
השביעית תהיה מהפכה במבנה המשכורות של חברי-הכנסת. אי-אפשר להבין
זאת ואפשר לחלוק על כך. אינני בא להציע שום שינוי במשכורות המקובלות
של חברי-הכנסת, אבל יש דברים, שאינני יודע כיצד לכנות את עצמנו: יש
מן יפייפות נפש.

ספרות מקצועית - לא. כלום אין העלאות
מחירים? מדוע לא נחליט על תוספת לספרות מקצועית? שנקבל לכל הפחות
תוספת יוקר על ההוצאה שהיתה עד עתה.

לענין הנסיעות: כלום יש חבר-הכנסת אחד
שאינו חש בהעלאות המחירים? 150 הל"י נקבעו בכנסת הששית. בכנסת
הששית, בשנה אחת בלבד, הועלו באופן רשמי - על-ידי הממשלה ובאישורה -
ההוצאות. כמה פעמים הועלו מחירי הדלק? מחירי הנסיעות במוניות - פעם
אחת ב-15% ופעם אחרת ב-17.5%. אנחנו יודעים כמה מקבלים עובדי המדינה
כהשתתפות בהוצאות נסיעותיהם - ואני אומר זאת במלוא הכבוד וההערכה -
אינני יודע עיצד מתקיימים עובדי המדינה, אבל הם בכל זאת מקבלים הוצאות
נסיעה, או השתתפות בהוצאות נסיעותיהם בסכום העולה על מה שמוצע לחברי-
הכנסת. אינני מבין מדוע מוצא כאן להוסיף 50 ל"י בלבד. אני מציע
להוסיף 75 ל"י. עבור נסיעות.

התמיהה כפולה ומכופלת: מדוע להשאיר
את הסכום של 8 ל"י עבור הנסיעות העירוניות? אם כבר מציעים תוספת של
שליש עבור כיסוי הוצאות נסיעות - היכן התוספת של שליש עבור כיסוי
הוצאות הנסיעות העירוניות? אינני יודע אם אינני מביע דעת 80% של
חברי-הכנסת. אני משתומם על חברי-הכנסת שאינם ערים לענין ואינם
נכונים לדבר עליו בפומבי.

לענין האש"ל: גם התוספת הזאת אינה
עונה על ההוצאות המינימליות הרשמיות כתוצאה מהעלאות במחירי המזון
והלינה בבתי-המלון. אינני יודע מה אומרת התוספת הזאת של 5 ל"י -
מ-35 ל"י ל-40 ל"י. איזה אחוז מהווי 5 ל"י מ-35 ל"י?!

אני מציע לקבוע 10 ל"י במקום 8 ל"י
עבור הנסיעות העירוניות. אני בטוח שאני מדבר כאן בשם רוב חברי-הכנסת.

ענין נוסף: ידוע שחברי-הכנסת אינם
מקבלים מה שקרוי מס מקביל בשביל הביטוח הרפואי. איני מציע היום שחברי-
הכנסת יקבלו את המס המקביל כדוגמת כל עובד בכל מקום, אלא שתיבחן
האפשרות שחברי-הכנסת יקבלו שירות רפואי לפי המתכונת המקובלת לגבי שרים,
סגני שרים, שופטים ועוד נושאי תפקידים רמים במדינה המבוטחים בשירות
רפואי במדינה. בהיות הנ"ל זקוקים לרופא, הם הולכים לרופא בו הם
בוחרים, מקבלים התרופות בבית-מרקחת כפי שיבחרו, חותמים על הרצפט
ובעל בית המרקחת שולח את החשבון למשרד הבריאות. מה שקשור בבחירת
הרופא זה הולם את המקובל ממילא ברוב קופות החולים הקטנות. הסדר זה
חל על שר שהוא חבר-הכנסת, על שר לשעבר, שופט לשעבר ועוד. הסדר כזה
יתבטא אולי בתוספת הוצאה קטנה, אך יש בזה יותר חופש בבחירת הרופא.
אני חושב שלא יהיה מוגזם אם ננהיג זאת.

מ. ברעם: לפי הצעת אחד מחברי ועדת המשנה נקיים דיון בעניין זה של בטוח רפואי לחברי-הכנסת.

מ. נסים: אם יתקיים דיון כזה, אין לי אלא לעכב הצעתו זו ולהשאיר במסגרת ארבע הנושאים האחרים.

לגבי ספרות מקצועית מציע אני, שלכל חבר-הכנסת ישולם סכום של 65 ל"י לרכישת ספרות ועתונות.

מ. זר: דובר קודם על שכר חברי-הכנסת: אני תומך בדעתו של יושב-ראש הוועדה, שהצמדת משכורתם של חברי-הכנסת למשכורתם של השרים דרושה תיקון.

לגבי נסיעות ברכב: הרכב הוא לא רק עניין של חשלום עבור נסיעותיהם של חברי-הכנסת, אלא בכל מוסד ציבורי-הסתדרותי-ממלכתי משתתפים באחזקת הרכב של עובדים נדרשים. האחזקה כוללת: רישוי ביטוח וכו'. 150 ל"י לחודש אינם מכסים אפילו 40% מההוצאה הממשית. אני חושב שמגיע לחברי-הכנסת השתתפות בדמי אחזקת הרכב, לא ב-100% אלא ב-50%. עובדי המדינה הנדרשים מקבלים השתתפות של 70% בדמי האחזקה. מדוע יש לקפח ערכם של חברי-הכנסת. אם לא תהיה זו פגיעה בוועדת המשנה, מציע אני שנחליט לגבי זה. הדבר נהוג בכל מוסד, בלי יוצא מן הכלל.

מ. ברעם: אנו דנים בשלושה דברים רגישים ביותר. כאשר החברים מדברים על העלאת משכורתם של חברי-הכנסת מבטיח אני לכם, שכדי להעלות משכורתם של חברי-הכנסת ב-100 ל"י נטו - נצטרך להעלותה ב-500 ל"י ברוטו, ואז יגידו כולם שחברי-הכנסת מקבלים משכורת גבוהה מאוד.

לגבי הוצאות הנסיעה: למעשה, כאשר רצינו בכנסת הששית להבחין בין תשלום לחברי-הכנסת שהם בעלי מכוניות לבין תשלום לחברי-הכנסת שאינם בעלי מכוניות - חשבנו, שהדרך הטובה ביותר - גם לגבי הגזברות - שכל שנפשט את העניין כך יהיה טוב יותר. חבר-הכנסת אחד יוציא יותר, ואחר - פחות. אבל אם להזכיר שיטה - יש גם שיטה של קילומטרג'. אינני סבור שאנחנו עסוקים כל כך. אם עלתה ההצעה; כמו הצעתו של חבר-הכנסת זר, מציע אני שההצעה תועבר לדיון בוועדת המשנה כדי שיתבררו כל השיקולים. לעובדי המדינה יש ביקורת על הקילומטרג' שהם עושים.

לענין העלאת הוצאות הנסיעה מ-8 ל"י ל-10 ל"י: איננו רוצים להתעסק ב-2 ל"י, כי זה לא שווה את כל הוויכוח שלנו.

היו"ר י. ישעיהו: מדוע לא נקבע ישר שהסכום יועמד על 10 ל"י, בלי כל ויכוח?

מ. ברעם: אני מבקש מיושב-ראש הוועדה שישתדל להשתתף בישיבות ועדת המשנה. אנו בוחנים את כל הצדדים של העניין. אל יחשבו החברים שמההוצאות האלה אין מנכים מס-הכנסה. אנו לא ניפגע אם ידונו בהצעות הללו במליאת הוועדה, אבל צריך לדון בהן בוועדת המשנה.

איננו מקבלים ספרות מקצועית, אלא עתונות. מדוע לא העלנו הסכום? - כי העלאה של 10 ל"י כמעט ואינה העלאה ורק תקרא את הזאבים מן היער. בחטיבת העובדים אנו מקבלים את המכסה הגבוהה ביותר, כולל שופטים.

מ. נסים: אנו עוסקים בפוליטיקה ובמדינאות וצריכים אנו לקבל עבור עתונות יותר מאשר שופטים. השופטים מקבלים עבור ספרות מקצועית סכום של 600 ל"י.

מ. ברעם: יכול להיות שהשיקולים שלנו אינם טובים. היתה הצעה להעלות את הסכום לרכישת עתונות מ-50 ל"י ל-60 ל"י ובהתייעצות שקיימתי עם חברים אחדים סוכם כי לא כדאי לעשות זאת כיוון שאנו מקבלים השיעור הגבוה ביותר עבור עתונות ואף אחד לא יכול לטעון שזה מגיע לנו יותר מאשר לשופטים, כולל נשיא בית המשפט העליון.

מ. ברעם:

אשר להגדלת תשלום האש"ל לחברי הכנסת: ידוע לי שלא סיפקנו רצון החברים. כל סכום שהוצע כאן הוא די סביר. חשבנו שהתוספת צריכה להיות נמוכה ככל האפשר. אל נשכח שחברי-הכנסת אשר באים לכנסת ביום ד' מקבלים יום אש"ל - כולל לינה - והם לא לנים בירושלים. כל הדברים האלה אומרים שאנו צריכים להיות מאוד זהירים בענין האש"ל. אם פעם נדבר על רפורמה במשכורת, לא בגלל זה שזה ייטיב לחברי-הכנסת, אלא דווקא בענין האש"ל מצבנו כפי מסובך, כי זהו סכום המשוחרר מתשלום מס-הכנסה. חשבנו שאם עד כה קיבלנו 35 ל"י - מה-1 בפברואר נקבל 40 ל"י. זו תוספת די נכבדה. אנו חייבים להביא בחשבון שאנשים מסויימים מצפים לדברים כאלה. אני נפגש עם חוג אנשים שונה מחוג האנשים שחבר-הכנסת נסים נפגש עימם והם אומרים בדיוק דברים הפוכים מהדברים ששמע חבר-הכנסת נסים.

הצעות ההחלטות שהעליתי כאן נתקבלו פה אחד בוועדה, כי הועלו הצעות שונות. אני חושב שמיצינו את המכסימום. אני מציע לוועדת הכנסת לא לחרוג מהדברים האלה. לא נתעשר מתוספות אלה. במדיניות המתונה שלנו, מותר לנו להגיד, שעברנו את כל הגלים לא כל כך רע. החלטנו לא מזמן על 16.5% תוספת שכר. אני חושב שזה לא מספיק, אבל אני מבקש שנלך בדרך יותר ממותנת מאשר בדרך אחרת.

ר. ארזי:

ישבנו בוועדת המשנה 2-3 ישיבות. בישיבות ועדת המשנה השתתפו חברי סיעות שבמקרה אינם נוכחים בישיבה זו - נציגי סיעות המפד"ל וע"מ - וההחלטות נתקבלו על דעת כולם.

אני מצטרף להצעתו של חבר-הכנסת ברעם, שנאשר עתה את הצעות ההחלטות שהוגשו לוועדה ולא נעבירן עוד פעם לוועדת המשנה, כי בכך נדחה את ההחלטות. בסופו של דבר, לאחר שהבאנו בחשבון את כל השיקולים לכאן ולכאן - ההצעה הזאת מאוזנת.

מ. ביבי:

הצעות ההחלטות שהוגשו על-ידי יושב-ראש ועדת המשנה - חבר-הכנסת ברעם - הן מספקות בעיניי; מה שחורה לי הוא ענין הפנסיונרים. אני חושב שמציאת פתרון לחברי-הכנסת באמצעות תוספות של אש"ל וספרות מקצועית - מקפחים ביותר את הפנסיונרים. אנו מסתדרים איכשהו במשכורתנו פלוס האש"ל, אבל הם - לא. אנו חייבים לתת את הדעת על ענין הפנסיונרים. ברור שהבעיה נעוצה במשכורת הנמוכה, אך אל לנו להתעלם מהפנסיונרים.

מ. ברעם:

בוועדת המשנה החלטנו לשוב ולדון בנושא זה בקיץ.

הוחלט:

לאשר הצעות ועדת המשנה לענין שכר חברי-הכנסת, כדלקמן:

א. לכל חבר הכנסת ישולם סך של 200 ל"י - במקום 150 ל"י - לחודש לפי-ההוצאות נסיעותיו;

ב. לכל חבר הכנסת ישולם סך 10 ל"י - במקום 8 ל"י - לחודש לכיסוי הוצאות נסיעותיו מן העיר לבנין הכנסת וחזרה;

ג. להגדיל את תשלום האש"ל לחברי הכנסת מ-35 ל"י ל-40 ל"י לחודש, פלוס תוספת יוקר.

מ. ברעם:

הקצבה לסיעות (5)

אנו עדים לכך שהכנסת משתתפת בתקציב אחזקתן של הסיעות. פרט לחדר ולטלפון - עד כה היה נהוג שההשתתפות כתשלום יסוד לכל סיעה - 100 ל"י לחודש; לכל אחד מחמשת חברי הכנסת הראשונים - 60 ל"י לחודש; ולכל אחד מחברי הכנסת הנוספים - 40 ל"י לחודש.

מ. ברעם:

לאור ההתייכרות שהיו - אנו מניחים שבכל הסיעות קיבלו גם העובדים תוספת במשכורות - מציעים אנו שב-1 בפברואר ההקצבה לסיעות תשולם לפי המפתח הבא: תשלום יסוד לכל סיעה - 100 ל"י; לכל אחד מחמשת חברי הכנסת הראשונים - 75 ל"י (במקום 60 ל"י); לכל אחד מחברי הכנסת הנוספים - 50 ל"י (במקום 40 ל"י).

היו"ר י. ישעיהו: מדוע לא פר-קפיטה - לפי גוגולת?

מ. ברעם: אנחנו חושבים שבסיעות הגדולות גם החברים משתתפים בסכום כסף גדול יותר. כל חבר סיעת המערך משלם 20 ל"י לחודש לסיעה.

אם רוצים אתם לשנות - אינני מתנגד. אם מעוניינים אתם שלכולם יוקצנו 60 ל"י - לא איכפת לי.

י. נחשתן: אני מציע 65 ל"י לכולם.

מ. ברעם: אינני מעוניין להגדיל לכולם.

מ. ביבי: אני מתנגד לשינוי ההצעה. נוכח עתה בוועדה נציגי הסיעות הגדולות בלבד.

סיעה שיש לה 2-3 חברים מחזיקה עובד אחד; וסיעה שיש לה חבר אחד גם כן מחזיקה עובד אחד. לסיעה גדולה די בשלושה עובדים; וסיעה קטנה המונה 3 חברים חייבת להחזיק עובד אחד. לכן ההשתתפות עבור חברי-הכנסת הראשונים בסיעה צריכה להיות גדולה יותר כדי לפצות את הסיעות הקטנות.

מ. נסים: אני תומך בהצעת היושב-ראש מן הטעם שאינני סבור שצריך להרחיב את העדיפויות לסיעות הקטנות. אני סבור שאין ברכה בסיעות הקטנות ואין צורך לעודדן.

ד. ארזי: משונה הוא שביום שמתתפיים בישיבה רק נציגי הסיעות הגדולות נקבל החלטה הפוגעת בסיעות הקטנות. אני חושב שלא ייתכן שנשנה את היחס הזה של התשלומים. סיעה קטנה צריכה להחזיק עובד אחד לפחות בדיוק כפי שלטיעה גדולה יש ארבעה עובדים. יש הגיון בחלוקה זו של סכום גבוה יותר לחמשת חברי-הכנסת הראשונים.

דבר נוסף שקיבלנו בתקציב הכנסת: אמרנו שנעלה את ההוצאות לסיעות בערך מאותו אחוז שמעלים אותו לגבי עובדי הכנסת - 10%-12% כפיצוי להעלאת השכר והתנאים הסוציאליים. אינני רוצה שנועורר עתה, ללא כל צורך, את הסיעות הקטנות לאי שביעות רצון.

היו"ר י. ישעיהו: אני מבקש שנחשוב על כך ולקראת חקיקת החוק של מימון הבחירות לכנסת נעלה נושא זה, נכלול אותו בחוק ונרחיבו בצורה כזאת שאפשר יהיה להתקיים.

מ. ברעם: אני מציע שלא נערבב שמחה בשמחה.

ה צ ב ע ה

הוחלט:

לאשר הצעת ועדת המשנה לענין שכר חברי-הכנסת, כפי שהוגשה על-ידי יושב-ראש ועדת המשנה - חבר-הכנסת ברעם:

ההקצבה לסיעות תשולם לפי המפתח הבא:

תשלום יסוד לכל סיעה - 100 ל"י

עבור כל אחד מחמשת חברי הכנסת הראשונים - 75 ל"י

עבור כל אחד מחברי הכנסת הנוספים 50 ל"י

היו"ר י. ישעיהו:

ה. קביעת הוועדה שתדון בחוק האגוד השתופי

ז. שר:

אינני חושב שהוועדה יכולה לדיון בנושא זה, כי לפי מיטב הבנתי, ישנה בקשה להעביר נושא זה לדיון בוועדת הפירושים. האם היושב-ראש היה מוסמן להביא זאת להחלטת ועדת הכנסת? - אני סבור שזה תלוי בעובדות שאינני יודע אותן.

מ. ברעם:

אין זה עניינה של ועדת הפירושים והיא גם איננה צריכה לעשות זאת. לפי הנוהג בכנסת כל חבר הכנסת רשאי להציע שתקציב המדינה יועבר לוועדת החוץ-והבטחון וועדת הכנסת צריכה להחליט אם יש או אין בזה הגיון.

היו"ר י. ישעיהו:

אינני חושב שהערעור בפני ועדת הפירושים מעבב ההליכים שהכנסת קבעה. הוועדה סוברנית לעשות עבודתה.

ז. שר:

לכן לא התייחסתי לגופו של ענין. לדעתי, זהו מקרה שבו אי-אפשר לפנות לוועדת הפירושים.

י. נבון:

לדעתי, מותר לערער על כל פסיקה של יושב-ראש הישיבה והערעור מובא לפני ועדת הפירושים.

ז. שר:

בתנאי שעוררו את הענין בישיבה עצמה.

י. נבון:

אכן עוררו.

ז. שר:

אם כך - מותר.

מ. ביבי:

ועדת הכנסת יכולה לטפל בענין הזה בנפרד מהדיון בוועדת הפירושים. נניח שוועדת הפירושים תחליט שלא היתה לו סמכות כזאת, האם היא תפסול גם את החלטת ועדת הכנסת?

ז. שר:

לכן זהו מקרה בו צריכה להחליט ועדת הפירושים, היושב-ראש צריך להחליט; אבל אם נצא מתוך הנחה שהיא מוסמכת לטפל - היא תטפל. אם היא קובעת שהיושב-ראש מחליט - בתקנון לא ברור אם יש להחלטת ועדת הפירושים תוקף מעתה ואילך.

מ. ביבי:

גם לאחר דבריו של מר שד מציע אני שהוועדה תדון בנושא הזה.

ז. שר:

לפי דעתי ועדת הכנסת יכולה לדון בנושא.

מ. נסים:

יש לי דעה מאוד ברורה בנושא, אבל לא זה מה שרוצה אני לומר. אם אמנם יש פניה לוועדת הפירושים - ועדת הפירושים יכולה לומר שהיושב-ראש טעה בהחלטתו, שהענין יועבר לוועדת הכנסת אשר תחליט: הואיל ואיגוד שיתופי שייך לוועדת הכלכלה, משום כך לא צריך היה להתייחס בכלל לפניה של חבר-הכנסת אחר המבקש בקשה אחרת. נניח שכך תחליט ועדת הפירושים. מה יהיה טיבה של ההחלטה שלנו? יושב-ראש הכנסת צריך להודיע מה החליטה ועדת הכנסת. נניח שהוחלט על ועדת הכנסת, הוא מודיע שוועדת הכנסת החליטה להעביר את הנושא לוועדה אחרת ואחר-כך מתקבלת מסקנת ועדת הפירושים, האומרת: אי-אפשר לעשות זאת, היתה טעות. - אז תיווצר סתירה.

אם אינכם רוצים לדחות זאת תשתדלו שהדיון בוועדת הפירושים יסתיים.

היו"ר י. ישעיהו:

אקריא סעיף 123 (א) של התקנון: "התעורר בשעת הדיון בכנסת ספק בפירוש הוראה מהוראות התקנון או התקדימים, יכריע יושב-ראש הישיבה והכרעתו באותה ישיבה תהיה מחייבת."

אני מציע שוועדת הפירושים תתכנס מחר
כתסיים את העניין.

י. נבו:

זהו תפקידך כממלא מקום יושב-ראש הכנסת.
אזמן מחר את הוועדה ונסיים את העניין.

היו"ר י. ישעיהו:

י. נבו:

אני טוען, שאם ועדת הכנסת היתה רוצה היא
היתה יכולה לדון בשאלה הזאת עכשיו, איך שלא נביט על העניין. יושב-ראש
הישיבה, גם אם קבע כך פסיקתו באופן סופי, גם אם היא לא נראית למישהו,
גם אם היתה יותר מהצעה אחת - יושב-ראש הישיבה מביא זאת להחלטת ועדת
הכנסת. דהיינו; ועדת הפירושים לא יכולה לפסוק דבר אחר.

ז. שר:

במקרה זה היא יכולה לתת לך הנחיה, אם
היא תתייחס לגוף העניין לאיזו ועדה בנושא
צריך לעבור לדיון, מה שספק אם היא צריכה להתייחס אליו.

י. נבו:

נניח שיושב-ראש הישיבה אומר: היתה יותר
מהצעה אחת והעברתי זאת להחלטת ועדת

הכנסת.

לכן מציע אני שקודם תתכנס ועדת הפירושים
ותדון בערעור.

מ. נסים:

כדי למנוע ספק ספיקה של איזו הסתבכות -
מציע אני שקודם תדון ועדת הפירושים.

י. נבו:

אני חולק על זה שהעניין הוא בגדר ערעור
על החלטת היושב-ראש ומשום כך ועדת הפירושים

א. אנקוריון:

היא הקובעת.

אני אומר שאנו צריכים להחליט עכשיו, אם
אנו רוצים.

י. נבו:

זה לבמדי לא נוגע לוועדת הפירושים. ועדת
הפירושים לא יכולה להכנס לסמכות הברורה
של ועדת הכנסת. בסעיף 91 נאמר: "החליטה הכנסת להעביר את הצעת החוק
לוועדה, והיו הצעות שונות בנוגע לוועדה אליה תועבר הצעת החוק או שלא
הוצאה ועדה מסויימת, תקבע ועדת הכנסת את הוועדה אליה תועבר הצעת החוק."
במלים אחרות: נאמר כאן באופן מנדטורי שוועדת הכנסת היא הקובעת.

א. אנקוריון:

אתה יושב עכשיו בוועדת הפירושים? - תגיד
זאת בוועדת הפירושים.

מ. נסים:

אלה הם שני דברים נפרדים. ועדת הפירושים
צריכה לקבוע אם היושב-ראש נהג כך או אחרת.
אני חושב שמי שקובע זה ועדת הכנסת - על פי סעיף 91 של התקנון.

א. אנקוריון:

ועדת הפירושים תחליט רק בעניינים שהם
מחוץ לגדר התקנון.

י. בחושן:

ועדת הכנסת איננה חיה מפיה של ועדת הפירושים
והיא לא תלויה בהחלטתה זו או אחרת של ועדת
הפירושים. אם ממלא מקום יושב-ראש הכנסת אומר לנו שהוא יזמן את ועדת
הפירושים ויזרז את הדיון - זה עניינו, זה לא מחייב את ועדת הכנסת. ועדת
הכנסת תדון לפני, אחרי ובתוך הדיון שיתקיים בוועדת הפירושים, כי זהו
תפקיד מנדטורי שלה. ועדת הכנסת תחליט כפי שתמצא לנכון.

היו"ר י. ישעיהו:

סוכס: לדון בנושא בוועדת הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו:

ד. תיקון טעות שפורסמה בילקוט הפרסומים חוברת מס' 1806 מיום 17.2.72 בדבר תיקון סעיף 60 של התקנון

ז. שר:
רצוני להביא לידיעת חברי הוועדה, שביום חמישי פורסם בילקוט הפרסומים תיקון לתקנון הכנסת בשל שיבוש שחל באיזה שלב בשלבי ההדפסה. נפלה טעות חמורה. המדובר הוא בתיקון בו הוחלט שתהיה הצבעה חשאית במקרים מסויימים, וביתר המקרים - הצבעה אישית.

התיקון, כפי שנתקבל בכנסת, מחק את המלים: "או בהצבעה חשאית בכתב" ולעומת זאת הוסיף סעיף אשר לפיו קובעים את נערכת הצבעה חשאית. העורכים למיניהם נסחו מחדש את הסעיף ויצא בסוף, אחרי שכולם חתמו, שנאמר בתיקון: "על-פי דרישת 20 חברי-הכנסת לפחות, או על-פי דרישת הממשלה, תיערך הצבעה חשאית; בחירות הנערכות על-פי חוק או הצבעה להסרת חסינותו של חבר-הכנסת על-פי חוק חסינות חברי-הכנסת ייערכו בהצבעה חשאית."

תהליך התיקון הוא שמזכיר הכנסת יצטרך להחתיים את יושב-ראש הכנסת ולבקש מהרשומות לפרסם שהצעה פורסמה בטעות. היה רצוני להחתיים את יושב-ראש הכנסת, מר ראובן ברקת. על כך, ולא את ממלא-מקומו.

היו"ר י. ישעיהו:

אנו מאחלים לחבר-הכנסת ברעם, ליושב-ראש הכנסת ולחבר-הכנסת יוסף ספיר - עם צאתם מחר בשליחות לאוסטרליה - דרך צלחה, נסיעה מוצלחת ובריאות.

הישיבה פועלה בשעה 15.00.